

4. Vývoj a současné pojetí pedagogiky sportu

Rozvoj sportovní-pedagogické teorie

Impulzy anglické koncepce sportu (19./20. st.):

- **gentlemanský** → **amatérský sport** →
- **rytířsky pěstovaný sport** = mír a solidarita
- moderně chápaný sport =
prostředek **olympijské výchovy**

Pierre de Coubertin (1863–1937)

- **olympismus + olympijská výchova**
místo turnerské a gymnastické TV
- tvůrce olympijské pedagogiky (Olympic Pedagogy)
- pedagogické a psychologické **vzdělání trenérů**
- navazuje současná **olympijská pedagogika**

MUNI
SPORT

Rozvoj sportovně-pedagogické teorie

Podněty **reformní pedagogiky**:

- globální hnutí přelomu 19. a 20. st. – 20. a 30. léta 20. st.
- důraz na **přirozenost dítěte a jeho svobodu**
- **posílení výchov** – pracovní, estetická, **TV**
- důraz na **zdravotní aspekty TV**
- **východisko** současné **humanistické sportovní edukace**
- např. **školní farma** Eduarda Štorcha na Libenském ostrově v Praze (20. léta 20. st.)
- aktuální i pro dnešek – viz **alternativní školy**

Zneužití sportu v totalitních systémech

Sportovní edukace v totalitních systémech:

- = extrémně pravicové nebo levicové
- důraz na ideologické + branné cíle
- sport = sportovní úspěchy (za každou cenu)
viz film *Fair Play* (2014)
- **sport = propaganda**
- sport a TV ve fašistickém Německu:
 - zneužití TV u organizace Hitlerjugend
 - OH Berlin 1936
 - Leni Riefenstahlová – dokument OH – Olympia
 - podrobněji viz film *Race* (2016) – Jesse Owens

Současný rozvoj sportovní edukace

Pozitiva = sport ve škole, ve volném čase, pro seniory, ...

Přetrvávající problémy:

- souvisí s profesionalizací sportu
- s ekonomickou lukrativností sportu (viz diskuse VŠ USA)
- marný boj s dopingem
- rozvoj násilí (na stadionech, mezi sportovci, ...)
- morální selhání některých sportovců i funkcionářů
- problémy ve vztahu soutěžního sportu a edukace

Klíčové = hnutí za fair play + zachování základních

hodnot sportu = radost, potěšení, rytířskost, zdravá forma rekreace, podpora zdraví, ...

Neexistuje jednoduché řešení – klíčové = edukace

Soudobá pedagogika sportu

- ve světě rozvoj od 60. let 20. století
- **vznik pedagogiky sportu** souvisí s **rozvojem vědy o sportu** (Sport Science, Sportwissenschaft)
- kriticky reflektuje dřívější názory na tělesnou výchovu
- reaguje na dynamický rozvoj soutěžního i rekreačního sportu po 2. světové válce
- **analyzuje edukační význam sportu** v současné společnosti
- u nás především rozvoj didaktiky TV a v rámci teorie tréninku
- rozvoj **pedagogické kinantropologie** (profesoři Dobrý, Rychtecký, Fröml, ...)
- rozvoj **pedagogiky sportu** (prof. Svoboda, doc. Jansa, ...)